

PM 2009:137 RVIII (Dnr 001-438/2009)

Kraftsamling! – museiverksamhet ger resultat (SOU 2009:15) **Remiss från Kulturdepartementet**

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande
Som svar på remissen Kraftsamling! – museiverksamhet ger resultat (SOU 2009:15) överlämnas och åberopas promemorian.

Föredragande borgarrådet Madeleine Sjöstedt anför följande.

Ärendet

Museiutredningen har haft i uppdrag att se över vissa frågor inom museiområdet. Olika former för ökad samverkan har prövats i syfte att frigöra resurser för museernas kärnverksamhet samt bidra till ytterligare högkvalitativ verksamhet. I uppdraget ingick också att föreslå hur ökad samverkan och eventuella stödfunktioner inom museiområdet lämpligast kan åstadkommas och organiseras.

Uppdraget omfattar främst det statliga och statsunderstödda museiväsendet inom Kulturdepartementets ansvarsområde, samt, om synergieffekter kan uppnås för hela sektorn, också övriga statligt finansierade museer och museiväsendet i dess helhet.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och till kulturnämnden.

Stadsledningskontoret ser positivt på utredningens förslag att funktionen som museikoordinator permanentas, men ställer sig frågande till om det kan bli en effektivisering med storleken på den föreslagna samordningsfunktionen.

Kulturnämnden delar utredningens analys att det finns ett stort behov av samordning inom museisektorn och ställer sig positiv till förslaget om en permanentning av koordinatorsfunktionen. Förvaltningen anser dock att den mer bör ges rollen av en beställare av samordning och utvecklingsinsatser samt att utförandet kan läggas på olika institutioner eller på ett förstärkt Riksförbundet Sveriges museer.

Mina synpunkter

Det finns ett behov av samordning inom museisektorn. Museiutredningen utgör ett gott underlag för en framtida utveckling av detta. Förslaget om att permanenta koordinatorsfunktionen är därför välkommet. Det är dock viktigt att noga analysera om den föreslagna modellen med 11,6 tjänster är den effektivast möjliga modellen. Det finns anledning att se över om funktionen istället, i form av en mindre organisation, ska anta en beställarroll, där utvecklingsinsatserna lämnas som uppdrag åt andra parter, exempelvis institutioner eller Riksförbundet Sveriges museer. Detta bör göras

dels i syfte att inte låsa fast för mycket resurser i organisationen, dels för att det finns kompetens i utvecklingsarbete även på annat håll.

Det är positivt om Riksförbundet Sveriges museer kan stärkas och ta ett ansvar för utvecklingsarbetet. Rollfördelningen mellan museikoordinatorsfunktionen och riksförbundet bör dock klargöras.

Vidare är det säkerligen helt rimligt att avsluta ansvarsmuseifunktionen och istället införa nationella åtaganden. Jag vill dock framhålla kulturförvaltningens påpekande om att det finns flera väl fungerande samordnande nätverk som skulle kunna vidareutvecklas och utföra uppdrag, exempelvis Samdok, Fotosekretariatet, FUISM och Genus. Som exempel skulle Stockholms stad välkomna ett åtagande inom medeltidsområdet. Stockholms medeltidsmuseum ingår i ett nationellt nätverk av museer med medeltida samlingar och särskild kunskap inom detta fält och det har tidigare aktualiserats att Medeltidsmuseet skulle ha en sammanhållande roll. Ett antagande måste dock bestå av ett tydligt definierat uppdrag och medföljande finansiering.

Till sist vill jag instämma i vikten av att hitta kunskapsöverföring när det inom några år sker generationsskifte inom museisektorn. Stockholms stadsmuseum är ett av Sveriges största kulturhistoriska museer, med runt en halv miljon registerposter i samlingen av kulturhistoriska föremål. Likaså finns en fotografisk samling med över tre miljoner foton och negativ. Det är av största vikt att kunskaperna om samlingarna och handhavandet av dessa förs vidare till nästa generation. Jag vill också tillägga att det också finns ett viktigt uppdrag i att göra dessa samlingar så tillgängliga som möjligt, bland annat på Internet. Detta är ett arbete som bör bedrivas vid samtliga museer med samlingar.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande

Som svar på remissen Kraftsamling! – museiverksamhet ger resultat (SOU 2009:15) överlämnas och åberopas promemorian.

Stockholm den 13 augusti 2009

MADELEINE SJÖSTEDT

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Kraftsamling! – museiverksamhet ger resultat (SOU 2009:15) - sammanfattning

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden *Roger Mogert* (s) och *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Den fria entrén till museerna bör omgående återinföras. En bred tillgänglighet till Sveriges museer är grundläggande. Reformen med gratis entré som infördes av den förra regeringen hade stor betydelse och ökade besöken vid museerna markant. När reformen slopades begränsades allmänhetens tillgänglighet kraftigt.

Det antecknades till förteckningen att miljöpartiet lämnar ärendet utan eget ställningstagande.

Kommunstyrelsen

Särskilt uttalande gjordes av *Carin Jämtin*, *Roger Mogert*, *Malte Sigemalm* och *Mirja Räihä Järvinen* (alla s) och *Ann-Margarethe Livh* (v) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (s) och (v) i borgarrådsberedningen.

Det antecknades till protokollet att miljöpartiet lämnar ärendet utan eget ställningstagande.

ÄRENDET

Museiutredningen har haft i uppdrag att se över vissa frågor inom museiområdet. Olika former för ökad samverkan har prövats i syfte att frigöra resurser för museernas kärnverksamhet samt bidra till ytterligare högkvalitativ verksamhet. I uppdraget ingick också att föreslå hur ökad samverkan och eventuella stödfunktioner inom museiområdet lämpligast kan åstadkommas och organiseras.

Uppdraget omfattar främst det statliga och statsunderstödda museiväsendet inom Kulturdepartementets ansvarsområde, samt, om synergieffekter kan uppnås för hela sektorn, också övriga statligt finansierade museer och museiväsendet i dess helhet.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och till kulturnämnden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 17 april 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Utredningen föreslår att funktionen som museikoordinator permanentas. Koordinators uppdrag föreslås omfatta både samverkan, stöd och att ta fram underlag till regeringen. Stadsledningskontoret ser positivt på förslaget att funktionen som museikoordinator permanentas. Stadsledningskontoret delar vidare utredningens syn på att museikoordinators roll bör vara samordnande, drivande och stödjande.

Utredningen föreslår att samordningsfunktionen ska bestå av 11,6 tjänster.

Stadsledningskontoret kan konstatera att utredningen har bestått av museikoordinatör samt två utredningssekreterare och dessa har redan genom att samla arbetsgrupper och fungera som katalysatorer åstadkommit konkreta insatser. Stadsledningskontoret ställer sig därför frågande till storleken på den föreslagna samordningsfunktionen och menar att stödfunktionen istället skulle kunna ha en beställarroll som lämnar uppdragen vidare till lämpliga institutioner. Stadsledningskontoret ifrågasätter om det verkligen blir en effektivisering med en så stor administrativ överbyggnad.

Stockholms stadsarkiv förvarar handlingar som sträcker sig i tiden från 1400-talets domstolsprotokoll till samtida myndighetsarkiv. Kyrkoarkiv, mantalsböcker, sjukjournaler, privatarkiv, protokoll och beslut som alla är viktiga pusselbitar i bilden av Stockholms historia. Stockholms stadsmuseum är Sveriges största kommunala museum. Museet förvaltar samlingar som omfattar i storleksordningen 300 000 föremål, 20 000 konstverk varav 3 000 oljemålningar, 3 miljoner fotografier samt ett omfattande bibliotek och arkiv. Förbättrade förutsättningar för arbetet inom museernas kärnverksamhet kan åstadkommas genom en ökad samordning. En del av stadsmuseets samlingar finns idag i magasin. Troligen skulle en bättre samordning göra att fler fick tillgång till dessa samlingar samt stadsarkivets alla handlingar. Stadsledningskontoret anser att mer effektivt utnyttjande av offentliga medel är positivt inte minst ur ett medborgarperspektiv.

Kulturnämnden

Kulturnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 21 april 2009 att besvara remissen genom att överlämna och återropa kulturförvaltningens tjänsteutlåtande.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordförande Roger Mogert (s), ledamöterna Ann Mari Engel (v), Eva Louise Erlandsson Slorach (s) och Kerstin Wickman (mp) samt tjänstgörande ersättaren Inga Granberg (s), *bilaga 1*.

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 29 mars 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att förslaget till inrättandet av en museikoordinatorsfunktion i huvudsak är bra och att det idag saknas en samordnande, analyserande och rådgivande funktion för museifrågorna. Förvaltningen ställer sig dock frågande till den föreslagna samordningsfunktionens storlek. Utredningen har bestått av museikoordinatör samt två utredningssekreterare och de har redan genom att samla arbetsgrupper och fungera som katalysatorer åstadkommit konkreta insatser. Förvaltningen skulle därför hellre se att den framtida funktionen i huvudsak fungerade i en beställarroll där sedan de faktiska utvecklingsinsatserna lämnas som uppdrag åt olika institutioner alternativt till Riksförbundet Sveriges museer.

Förvaltningen vill också hävda att för en sektor som förvaltar 62 miljoner föremål, 63 miljoner fotografier och nästan 50.000 hyllmeter arkivhandlingar och hade mer än 19,6 miljoner besökare 2006 måste det finnas möjlighet att tillskapa nya utvecklingsmedel utan att ta ifrån de begränsade medel som återfinns inom de regionala museernas anslag.

RESERVATIONER M.M.

Kulturnämnden

Särskilt uttalande gjordes av vice ordförande Roger Mogert (s), ledamöterna Ann Mari Engel (v), Eva Louise Erlandsson Slorach (s), Kerstin Wickman (mp) samt tjänstgörande ersättare Inga Granberg (s) enligt följande

En bred tillgänglighet till samtliga Sveriges museer är grundläggande. Reformen med gratis entréer som infördes av den förra regeringen hade stor betydelse och innebär ökade besöks-siffror. När den fria entrén på museer nationellt slopades innebar detta en stor begränsning av allmänhetens tillgänglighet till museerna. Den fria museientrén bör därför omgående återinföras.